

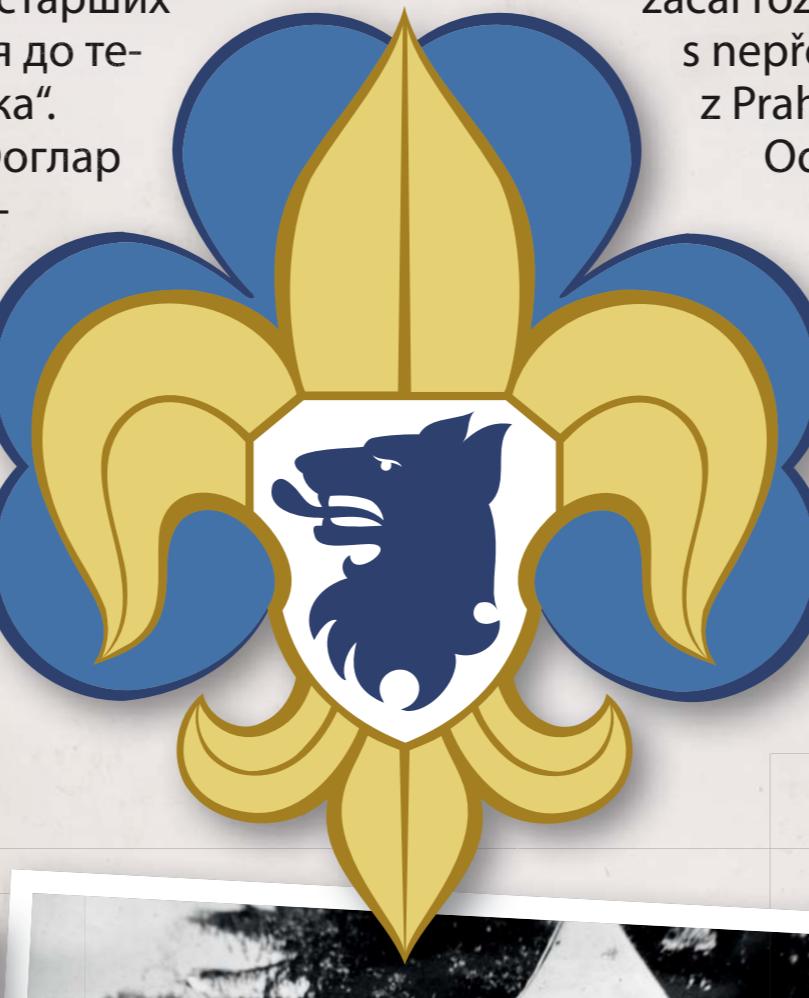
Табір у Синевири

Легендарний чеський скаутський загін „Двійка“
в році 1938 таборував на Прикарпатській Русі

У році 1907 в Англії зародився світовий скаутський рух. П'ять років потому, у 1912 році, скаутський рух почав розвиватися в самому серці Європи, у Чеській долині. До найстарших чеських скаутських загонів, що не припиняли діяльність від свого народження до теперішнього часу, належало 2-ге хлопчаче відділення з Праги – так звана „Двійка“.

З 1925 р. у цьому підрозділі працювали, а потім став його лідером Ярослав Фоглар (нар. 1907), також відомий під скаутським прізвиськом Яструб. У наступних роках Ярослав Фоглар стає письменником і редактором журналів для молоді. Він написав більше 20 романів, є автором знаменитих коміксів „Швидкі стріли“, багатьох інших літературних праць і методичних посібників. Починаючи з середини 20-го століття стає однією з найважливіших осіб чеської літератури для молоді.

Не менш вражаючою була практична скаутська діяльність Ярослава Фоглара – Яструба. Відділенням „Двійка“, яке внаслідок однайменного роману Фоглара йменували також „Хлопці з Бобрової річки“, він керував безупинно 60 років. Разом зі своїми підопічними, з 1925 року до середини 80-х років минулого століття, він організував і провів шість десятків кількадених літніх таборів відпочинку в різних районах Чеської Республіки та Словаччини.

У 1938 році загін відправився у подорож до найсхіднішого куточка тогочасної Чехословаччини – Прикарпатську Русь. Місце під табір - луг у річці Озерянка поблизу села Синевир – Яструб обрав за рекомендацією письменника Івана Олбрахта. У цьому красивому, але дикому краю, провели 43 чеські скаути незабутні канікули. Але то не був, однак, легкий похід! Хлопчикам довелося подолати багато перешкод і труднощів. Але під керівництвом Яструба похід, який тривав більше місяця, усі закінчили з честю. У хроніці працької „Двійки“ пригодницький відпочинок на Прикарпатській Русі є однією з найвизначніших глав. У той же час Табір у Синевири став дуже значною – чи, можливо, прямо кажучи легендарною - подією в історії чеського скаутства.

Сотні труднощів, а також надзвичайних і чудових подій ми тут пережили, розмовляли з батьком Ніколи Шугая, воювали з природою та важкими умовами, з труднощами. Це був суровий табір!

Stovky svízelů, trampot i úžasných nádherných příloh jsme tu prožili, mluvili jsme s otcem Nikoly Suhaje, rvali se s přírodou i těžkými podmínkami a nesnázemi. Byl to tvrdý tábore!

Jaroslav Foglar

(Запис із хроніки 2-го скаутського відділення, Прага, 1938 р.)
(zápis z kroniky 2. skautského oddílu Praha, 1938)

Через більш ніж 70 років після цієї подїї – у липні 2009 р. – колишній табір Яструбо-вої працької „Двійки“ у Синевири відвідали скаутські групи та інші послідовники спра-

В році 1938 se oddíl vypravil do nejvýchodnějšího cípu tehdejší Československé republiky – na Podkarpatskou Rus. Místo k táboreni – louku u říčky Ozerjanky nedaleko vesnice Syněvyr – zvolil Jestráb na základě doporučení spisovatele Ivana Olbrachta. V krásné, leč divoké přírode zdejšího kraje, prožilo 43 českých skautů nezapomenutelné prázdniny. Nebylo to však lehký tábor! Chlapci museli překonávat mnoho útrap a překážek. Pod Jestrábovým vedením však tábor, který trval déle než měsíc, absolvovali se ctí. V kronice pražské Dvojky patří prázdninovým dobrodružstvím na Podkarpatské Rusi jedna z nejvýznamnějších kapitol. Zároveň se Tábor u Sinovíru (takto je jeho název – podle české dobové zeměpisné terminologie – uváděn v oddílové kronice i literatuře) stal velice významnou – či snad přímo legendární – událostí celé historie českého skautingu.

Po více než 70 letech od této události – v červenci 2009 – navštívila někdejší táboreště Jestrábovy pražské Dvojky u Syněvry skupina skautů a dalších příznivců díla Jaroslava Foglara z České republiky. V rámci expedice s názvem Po stopách Hochů od Bobří řeky objevovali a důkladně prozkoumali všechna místa, která jsou spjata s davným pobytom slavného českého oddílu na Zakarpatici. Členem výpravy byl i přímý účastník a pamětník Táboru u Sinovíru – 87letý (!) Jiří Vodenka, který s Jestrábem táborel u říčky Ozerjanky jako 16letý skaut.

■ Про літні табори на Закарпатті чеським скаутам буде нагадувати і сувенір – ювілейна туристична марка „Табір у Синевири“.

■ Prázdninové таборені чеських скautů na Zakarpátí připomíná i suvenýr – výroční turistická známka Tábor u Sinovíru.

ви Ярослава Фоглара з Чеської Республіки. У рамках експедиції під назвою "По стопах Хлопців з Бобрової річки" вони виявляли та ретельно вивчали всі місця, які були пов'язані з давнім проживанням знаменитої чеської команди на Закарпатті. Членом експедиції був безпосередній учасник та свідок табору в Синевири – 87-літній (!) Їржі Воденка, який колись таборував разом із Яструбом на річці Озерянка як 16-річний скаут.

З приводу відвідання старого табору учасники дослідницької експедиції розмістили цю пам'ятну інформаційну панель як символ чесько-української дружби та в знакового захоплення природою Прикарпаття та людьми, які мешкають у цьому сусівому, але прекрасному краю.

Разом з тим чеські скаути та послідовники Яструба висловили сподівання відносно того, що у майбутньому українська та чеська молодь знайде багато шляхів для більшого знайомства та зустрічей. Молоді люди обох земель потім, безсумнівно, будуть сприяти спільному подоланню постійних кордонів і бар'єрів, які і дотепер їх розділяють. Після глибоких соціальних змін в країнах Центральної та Східної Європи в кінці 20-го століття, це вже відбувається на міжнародних скаутських зустрічах „Jamboree“ та при інших нагодах. Нехай символ відпочинкового табору загону "Двійка" Ярослава Фоглара – Яструба з Праги в році 1938 буде одним із основних каменів цієї мозаїки дружби і скаутського братерства!

www.jaroslavfoglar.eu

Створенню цієї пам'ятної дошки сприяли: "Junák" – спілка скаутів та скауток Чеської Республіки: Прага, центр братів Машінік (48-й клуб old-skautů "Jestráb", 100-й клуб old-skautů, 106-й клуб old-skautů, 106-хлопчаче відділення "Ginkgo"), Празький регіон А. Б. Світська та районна рада Праги 2 • Об'єднання послідовників Ярослава Фоглара • Учасники експедиції "По слідах Хлопців з Бобрової річки" • Проект "Туристичні марки України" (www.turystycni-marki.com.ua)

Tábor u Sinovíru

Legendární český skautský oddíl Dvojka táborel v roce 1938 na Podkarpatské Rusi

V roce 1907 v Anglii zrodilо světový skautský ruk. P'ять rokів потому, у 1912 roci, skautský ruk почav rozwijatís v samom serci Evropy, u Českyj dolini. Do najstarších cheských skautských zagónov, щo ne priplinjaly díjalitynost vіd svogo narodjenja do teperišnjego chasa, naležalo 2-ge chlopčacie viddilenja z Prahy – tak zvana "Dvíjka".

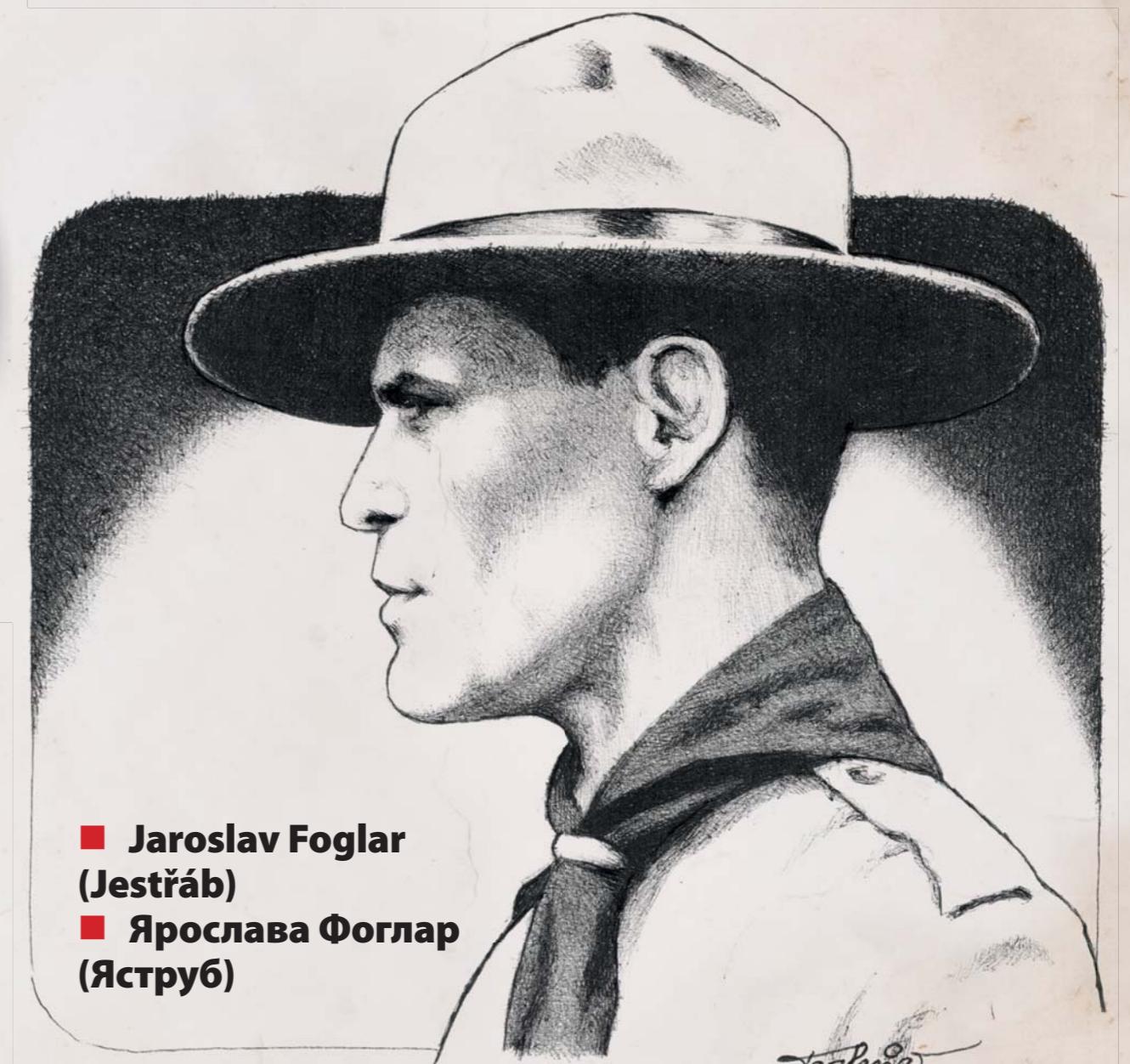
Z 1925 r. u cymu pídrzdiľi pracovali, a potom staval jeho líderom Jaroslav Foglar (nar. 1907), takz vidoimyj píd skautskym prízviskom Jastrub. U nastupnih rokach Jaroslav Foglar staet písmennikom i redaktorom journalov dla molodi. Víi napisal bialje 20 romanov, e autorem znamennitix komiksov "Shvidki strili", bagatyoх iñix literaturnych pracz i metodichnych posibnikov. Počinacuči z seridini 20-stoletija staet odniujo z najvajkliwisih osib cheskoy litératury.

Ne menš vražačou byla prakticka skautská činnost Jaroslava Foglara – Jestrába. Oddíl Dvojka, ktery je podle stejnognenného Foglara románu nazývan i Hoši od Bobří řeky, vedl nepetrzítě 60 let. Se svými svěřenci rovněž absolvoval od roku 1925 až do poloviny 80. let minulého století šest desítek několikatýdenních letních prázdninových táborů na různých místech v Čechách i na Slovensku.

Neméně impozantní byla prakticka skautská činnost Jaroslava Foglara – Jestrába. Oddíl Dvojka, ktery je podle stejnognenného Foglara románu nazývan i Hoši od Bobří řeky, vedl nepetrzítě 60 let. Se svými svěřenci rovněž absolvoval od roku 1925 až do poloviny 80. let minulého století šest desítek několikatýdenních letních prázdninových táborů na různých místech v Čechách i na Slovensku.

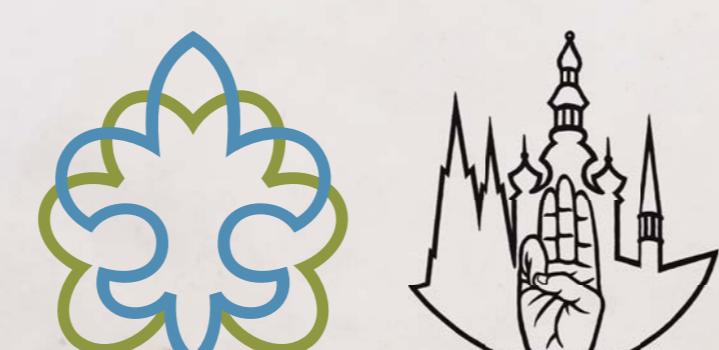

■ Історичні фотографії з табору на Синевири в 1938 році.
■ Historické fotografie z Táboru u Sinovíru v roce 1938.

■ Jaroslav Foglar
(Jestráb)
■ Ярослава Фоглар
(Яструб)

■ У 2006 i 2007 rokach w taborze na rîczi Ozerjanka pobuwala grupa chlenow Ob'ednaniya poslidownikow Jaroslawa Foglara ta wstanowiła symboliczny totem.
■ V roce 2006 a 2007 už navštívila tábořiště u říčky Ozerjanky skupina členů Sdružení přátel Jaroslava Foglara a vztyčila zde symbolický totem.

K vytvoreni této pamětní desky přispěli: Junák – svaz skautů a skautek České republiky: Středisko bratří Mašínů Praha (48. klub oldskautů Jestrábi, 100. klub oldskautů, 106. chlapec oddíl Ginkgo), Pražský kraj A. B. Svojsíka a Okresní rada Praha 2 • Sdružení přátel Jaroslava Foglara • účastníci expedice Po stopách Hochů od Bobří řeky • projekt Turistické známky Ukrajiny (www.turystycni-marki.com.ua).